

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ โกลด์เมาท์เท่น วังน้ำเขียววิสอร์ท
๑๒ - ๑๔ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ โกลด์เมาท์เท่น วังน้ำเขียวรีสอร์ท ๑๒ - ๑๔ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

เมื่อวันที่ ๑๒ - ๑๔ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๔ ที่ผ่านมา ทันทแพทย์หญิง
วิภากร พงศ์วรรณท์ คุณเดือนฉาย คำอำนวย และคุณกุสุมา โกมลภิตี ได้กราบเรียน
เชิญท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ และ คณะวิทยากรของมูลนิธิศึกษาและ
เผยแพร่พระพุทธศาสนา ไปร่วมสนทนาธรรมที่ โกลด์เมาท์เท่น วังน้ำเขียว รีสอร์ท

โกลด์เมาท์เท่น วังน้ำเขียว รีสอร์ท ตั้งอยู่บนยอดเนินเขา สามารถมองเห็นวิวทิวทัศน์ที่สวยงามได้โดยรอบ มีอากาศสดชื่น เย็นสบาย สัมกับที่ได้รับการจัดอันดับว่าบริเวณโดยรอบนี้ มีโอโซน คือ อากาศบริสุทธิ์ เป็นอันดับ ๗ ของโลก โดยในวันแรกที่เดินทางไป คุณหมอวิภากร มีกุศลเจตนา กราบเรียนเชิญท่านอาจารย์แหวะพัก รับประทานอาหารกลางวัน ที่ Village Farm & Winery

เป็นมื้ออาหารที่แสนวิเศษสุดครั้งหนึ่งในชีวิต ที่นอกจากจะได้รับกุศลวิบากอันเลิศแล้ว ยังมีโอกาสได้ยินได้ฟังการสนทนาธรรมโดยใกล้ชิดด้วยความเมตตาของท่านอาจารย์ แม้ในขณะที่แวะดื่มกาแฟ, โกโก้ ที่ร้านกาแฟดอยช้าง เมื่อคุณป้าจืด น้องสาวของท่าน พุดถึงเรื่องของกุศลวิบากที่ได้รับว่า ท่านไม่ค่อยได้ทำกุศลใหม่ ได้แต่รับ เดี่ยวก็หมด ท่านอาจารย์ก็มีเมตตาเตือนทุกคนว่า "แล้วจะไม่สร้างใหม่หรือ?" เพียงคำสั้นๆ เท่านั้น มื้ออาหารนี้ ก็มีคุณค่าเหลือประมาณ กราบท่านอาจารย์ครับ และขออนุโมทนาในกุศลเจตนา และกุศลทุกประการของคุณหมอวิภากร ครับ

การสนทนาธรรมในครั้งนี้ มีสหายธรรมผู้ใหม่หลายท่าน ที่ไม่เคยเห็นหน้ากันมาก่อน หลายท่านก็มาไกลจากนครราชสีมา พิษณุโลก สงขลา มาร่วมสนทนาครั้งนี้ โดยเฉพาะ

และเช่นเคยนะครับ ข้าพเจ้าก็ขออนุญาตนำข้อความบางตอนจากการสนทนา และภาพบรรยากาศต่างๆ มาฝากทุกท่าน เพื่อการพิจารณา ดังนี้ครับ

คุณเมตตา:

กราบท่านอาจารย์ และอาจารย์วิทยากรทุกท่านค่ะ หนูขอ
 สนทนาถึงว่า การศึกษาธรรมะ ก็คือ การ "เข้าใจ" ว่า ธรรมะ
 ขณะนี้ อยู่ที่ไหน? คืออะไร? เพราะว่า เมื่อก่อน หนูก็จะไปศึกษา
 พระธรรม ก็คือ เข้าวัด ฟังธรรม ซึ่งเข้าวัดฟังธรรมนี้ ก็ได้ฟังแต่
 ธรรม "เรื่องราวของธรรม" ไม่ว่าท่านจะแสดงเกี่ยวกับ เรื่อง
 ชาดก หรือว่า เรื่องราวในพระสูตร หนูก็ไม่เข้าใจว่า พระธรรมคือ
 อะไร? อยู่ที่ไหน? จนกระทั่งได้มาฟังพระธรรมจากท่านอาจารย์
 ถึง "เข้าใจ" ว่า การศึกษาพระธรรม ก็คือ การศึกษาให้ "เข้าใจ
 ใจความจริง" ว่า ธรรมะ คืออะไร? อยู่ที่ไหน? เพราะฉะนั้น เมื่อ
 เราเข้าใจแล้วว่า "สภาพธรรม" คืออะไร? "ธรรมะ" คืออะไร? คือ
 สิ่งที่มีจริง ที่กำลังปรากฏอยู่ขณะนี้ ซึ่งถ้าเราศึกษาพระสูตร ไม่
 ว่าพระสูตร พระวินัย ก็มีสภาพธรรมะ ถ้าเรา "เข้าใจ" สิ่งที่ท่าน
 อาจารย์แสดงให้เราเข้าใจว่า ธรรมะ คือ ความจริงที่มีใน
 ขณะนี้ ฉะนั้น เวลาเราศึกษาพระสูตร เราก็ตอบได้ว่า เป็น

ท่านพระสารีบุตร ซึ่งถ้า "เข้าใจ" ก็เป็น
ธรรมะทั้งนั้น เป็น จิต เจตสิก ที่เกิดขึ้น
แล้วก็เกิดกุศล อกุศล ซึ่งสามารถที่จะ
"เข้าใจ" ได้ หนูก็นึกขอสอนท่านอาจารย์คะ
กราบอนุโมทนาท่านอาจารย์ค่ะ

อาจารย์นิภัทร:

คำหนึ่งที่เราได้ยิน ได้ฟัง แล้วพูดกันบ่อยๆ ก็คือ สภาธรรม... "สภาวะ" คืออะไร? คือ "สภาพธรรม" ที่เราชอบพูดกัน สภาพธรรม หรือ สภาธรรม คืออะไร? "สภาพ" นี่มีศัพท์อยู่สองศัพท์ คือ "สะ" กับ "ภาวะ" "สะ" แปลว่ามี "ภาวะ" แปลว่า ปรากฏ "มีปรากฏ" อยู่ เรียกว่า "สภาวะ" "ธรรมะ" คือ ของจริง...ของจริง...มีปรากฏอยู่ ของจริงมีปรากฏอยู่ เรียกว่า "สภาพธรรม" ของจริงที่มีปรากฏอยู่ ปรากฏแล้วหายไป ดับไป ก็ยังไม่ใช่ ต้อง "ขณะนั้น" ขณะ...ที่ปรากฏ...เราจะ "รู้ธรรมะ" ก็ "รู้" ขณะที่ธรรมะปรากฏ ที่มีอยู่ ไม่ใช่รู้ธรรมะที่เป็นอดีต หรือที่ยังไม่มี ที่ยังไม่มาถึง อนาคตอย่างนี้ เราต้องรู้ ขณะที่ธรรมะเขามีอยู่ ขณะนั้นจริงๆ ที่ว่า "รู้ธรรมะ" หรือ "เห็นธรรมะ" ต้อง "ขณะนั้น" ครับ

อ.ประเชิญ: ก็ขออนุญาต
กลับไปเรื่อง "เห็นแก่ตัว" สักนิด
ครับ ท่านอาจารย์ครับ พอตีผม
เพิ่งนึกได้ คำสนทนากับหมอ
อภิญญา ในวันแรกที่มาถึง มีคำ
นี้คือ หมออภิญญา ก่อนหน้านี้นี้
ก็ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการ
โรงพยาบาล แล้วภายหลัง ก็ได้
ลาออก แล้วคุณหมอก็ใช้คำว่า
เดี๋ยวนี้ "หนูเห็นแก่ตัว" คือ ถ้า
หากว่าดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ
การ ก็จะต้องมีความรับผิดชอบ
สูง ไม่มีโอกาสที่จะได้ศึกษา
ธรรมะ ตนเองก็ไม่ได้เข้าใจ
ธรรมะ คุณหมอก็ใช้คำว่า
"เดี๋ยวนี้หนูเห็นแก่ตัว" ก็น่า
เหมือนกันครับว่า ตรงนี้ เห็นแก่
ตัว ที่ท่านอาจารย์กล่าวตอนต้น
ว่า ไม่ถูก เป็นอกุศล กราบเรียน
ท่านอาจารย์ ครับ

ท่านอาจารย์:

เพื่อที่จะรู้ว่า "ไม่มีตัว" ใจคะ

อ.ประเชิญ:

สั้นเหลือเกินครับ

ท่านอาจารย์:

ก็คุณหมอ ไม่ได้เป็นผู้อำนวยความสะดวก
แล้ว แต่ว่า กำลังศึกษาธรรมะ เพื่อรู้
ว่า "ไม่มีตัว" แต่ก่อนนี้ เข้าใจว่ามี
"ตัว" ใช่มั้ย? "เห็นแก่ตัว" แต่ว่าเมื่อ
ศึกษาแล้ว ก็จะได้เข้าใจได้ถูกต้องว่า
"ไม่มีตัว" ที่จะ เห็นแก่ตัว" แต่เป็น
ธรรมะ ที่เป็นกุศลบ้าง อกุศลบ้าง

อ.ประเชิญ:

อาจจะใช้คำพูดที่ไม่ถูกต้อง ใช่มั้ย
ครับ ท่านอาจารย์ครับ?

ท่านอาจารย์:

ตามความคิดคะ จะสังเกตได้นะคะ แต่ละคำถาม มาจาก
ความคิด ความเข้าใจ ของแต่ละคน

อ.ประเชิญ:

คุณหมอ คงจะมีอะไรสนทนาเพิ่มเติมไหมครับ เพราะว่า พอดี
ตรงกับที่เป็นประโยชน์ที่สนทนากัน ก็เลย อาจจะเหมือนความ
แตกต่าง อาจจะใช้คำผิด อย่างที่ท่านอาจารย์ได้ให้ความเข้าใจ
ไปแล้ว นะครับ

คุณหมอปัญญา: จริงๆ แล้ว มีคำถามอื่นนะคะ คือพอเราทำงานไป ทำงานไป นี่เราจะเห็นเลยว่า ถ้าประโยชน์ตน ยังไม่เกิดเต็มที่ ไปเสียสละ คนอื่นให้ตาย มันไม่ใช่การทำประโยชน์ ที่ยั่งยืนเลย เพราะเราคิดว่าเราเสียสละ เราช่วยเหลือคนอื่น เราทุ่มเท คลินิกเราไม่ทำ เงินเราไม่สนใจ พยายามทุ่มเทไป ทุ่มเทไป แต่มันเหมือนกับว่า มันไม่เจอเป้าหมายที่แท้จริงของชีวิต แล้วที่นั่นเหมือนกับว่า เราคลำไป เราก็เหมือนอยู่ในความมืดบอดต่อไป ที่ตัวเองตั้งไว้ว่า ต้องเข้าใจความเป็นจริงของชีวิต ตั้งไว้ตั้งแต่ต้น แล้วที่นี้ เราเดินไปอย่างนี้ แล้วเราจะเข้าใจความเป็นจริงของชีวิตได้อย่างไร? ก็เลยกลับมาทบทวนดูตัวเราใหม่ทั้งหมด เลยคิดว่า ถ้าจะชนะที่แท้จริงก็ต้องเห็นแก่ตัว ไม่ต้องไปเห็นแก่คนอื่น มันก็เริ่มจุดตั้งต้นตรงนี้ แล้วคิดว่าถ้าเห็นแก่ตัวแล้วนี่ ต่อไป ถ้าเราเห็นแก่ตัว จนเราเข้าใจมันแล้ว การทำประโยชน์ มันถึงเป็นการทำประโยชน์ที่แท้จริง ก็เริ่มต้นอย่างนี้ อันนี้คือประเด็นที่จะเรียนเพิ่มเติม นะคะ

แต่ว่ามีสองคำถามที่เกี่ยวกับความหมายของคำที่อยากจะเรียนถามท่านอาจารย์ เพราะจะเจอเยอะเหลือเกิน เวลาคุยกับเพื่อน หรือว่าได้ฟังเพื่อนที่เข้าวัดกัน มีสองคำถามที่ตัวเองอยากจะเข้าใจว่า ความหมายจริงๆ คืออะไร? คำว่า "ไปเจริญกรรมฐาน" กับคำว่า "ภาวนา" เพราะสองคำนี้ เวลาคุยกับเพื่อนที่ไร จะเจอสองคำนี้ ตลอดเลย เลยอยาก "เข้าใจ" สองคำนี้จริงๆ ว่า มันคืออะไรกันแน่? กราบขอบพระคุณค่ะ

ท่านอาจารย์:

ก็ขออนุโมทนา ที่ต้องการ "เข้าใจจริงๆ" ใน "คำ" ที่ได้ยิน ได้ฟัง ไม่ใช่ว่า ตามๆ กันไป โดยไม่เข้าใจ หรือ คิดว่าเข้าใจ เช่น พอพูดว่า "เจริญกรรมฐาน" เขาเจริญกัน เราก็เจริญด้วย แต่ไม่รู้ว่าอะไร นั่นคือ ไม่เข้าใจเลย เพราะฉะนั้น ผู้ใดก็ตามที่มีความคิดที่จะต้อง "เข้าใจ" สิ่งที่ได้ยิน ได้ฟัง นั่นก็เป็นสิ่งที่ควรอนุโมทนาอย่างยิ่ง จะ ไม่พูด "คำ" ที่ไม่รู้จัก หรือจะไม่ทำ "สิ่ง" ซึ่งไม่รู้ "กรรมฐาน" ได้ยินบ่อยๆ ใช่มั้ย? เข้าใจหรือยัง? ถ้าไม่ได้ "ฟัง" ให้ "เข้าใจ" จริงๆ ก็ "คิดว่าเข้าใจแล้ว" แต่ว่า ตามความเป็นจริงคำนี้ ไม่ใช่ภาษาไทย ขอเชิญคุณคำปันค่ะ

คุณคำปั่น: ครับ ก็อย่างที่ท่านอาจารย์ได้กล่าววนะครับ ว่า ไม่ใช่ภาษาไทย เป็นพระธรรม คำสอนที่พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดง มาจากคำว่า "กัมมัฏฐาน" ซึ่งก็มีคำสองคำรวมกัน คือ คำว่า "กัมม" ซึ่งก็หมายถึง การกระทำ บวกกับ "ฐาน" คือ ที่ตั้ง เมื่อแปลแล้วก็คือ ที่ตั้งแห่งการกระทำ ฟังดูแล้วอาจจะยังไม่เข้าใจนะครับ ท่านแสดงให้เห็นถึงความเป็นจริงว่า มีที่ตั้ง ที่จะให้กุศลธรรมเจริญขึ้น ทั้งในเรื่องของ ความสงบของจิต ทั้งในเรื่องของ ความเห็นแจ้งสภาพธรรมะ ตามความเป็นจริง เพราะฉะนั้น "กัมมัฏฐาน" จึงเป็นพระธรรมคำสอน ที่เป็นไป เพื่อความสงบระงับกิเลส แล้วก็ เป็นไปเพื่อ

การเห็นธรรมะ ตามความเป็นจริง ครับ เพราะว่า พระองค์ทรงแสดง กัมมัฏฐาน (กรรมฐาน) ออกเป็นสองอย่าง คือ สมถกรรมฐาน กับ วิปัสสนากรรมฐาน ซึ่งก็จะต้อง

ฟัง ต้องศึกษา ให้ละเอียดว่า ทรงมุ่งหมายถึงอะไร เป็นสำคัญ ทั้งหมดทั้งปวงนั้นเป็นเรื่องของความเข้าใจถูก เห็นถูก ทั้งหมดเลย ถ้าหากไม่มี "ความเข้าใจ" ก็จะไปทำอะไรด้วยความไม่เข้าใจ หรือว่า ด้วยความเป็นตัวตน เพราะว่า แสดงถึงธรรมะ ที่มีจริง ทั้งในเรื่องของ สมถกรรมฐาน แล้วก็ วิปัสสนากรรมฐาน กราบเรียน ท่านอาจารย์ครับ

ท่านอาจารย์:

เพราะฉะนั้น ไม่ใช่เรื่อง "ทำ" เลย แต่ว่าเป็นเรื่องเข้าใจถูก แม้แต่ขณะนี้ ก็ทำอะไรไม่ได้ "ทำเห็น" ไม่ได้ เพราะ "เห็น" เกิดแล้ว "ทำได้ยิน" ได้ไหม? ทำไม่ได้ "ได้ยิน" เกิดแล้ว ตามเหตุ ตามปัจจัย ซึ่งไม่มีใคร สามารถที่จะ "ทำ" ได้เลย เพราะฉะนั้น จะ "ทำกรรมฐาน" หรือ จะทำอะไร ถ้ามีความ "เข้าใจธรรมะ" จริงๆ ก็รู้ว่า ไม่มีตัวตน ที่จะทำอะไรทั้งสิ้น เพราะเหตุว่า ทุกอย่าง เป็นธรรมะ ซึ่งมีปัจจัยเกิดขึ้นจึงเกิดได้ แต่ถ้าไม่มีปัจจัย แล้วจะเกิดขึ้นได้อย่างไร...

...คำสอนของพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า เพื่อให้เกิด ความเห็นถูก ความเข้าใจถูก เพราะฉะนั้น จะไม่เข้าใจผิด ถ้ามีการ "ฟัง" และมีการ ไตร่ตรอง ให้เกิดความเข้าใจจริงๆ อย่างที่คุณคำปันทน์กล่าวถึง "กัมมัฏฐาน" คือ "ที่ตั้งของการกระทำ จะค้านกันหรือเปล่าคะ? ที่บอกว่า ทำไม่ได้ คุณคำปันทน์คะ?

คุณคำปั่น: เป็นเรื่องของอาการอบรม เจริญ ให้มีขึ้น ครับ ท่านอาจารย์ครับ ซึ่งก็ไม่มีตัวตนที่จะไปกระทำ แต่ว่าเป็นการเจริญขึ้นของธรรมฝ่ายดีที่เกิดขึ้น เป็นไป

ท่านอาจารย์: เพราะฉะนั้น โดยศัพท์ภาษาบาลี จะใช้คำว่า "ภาวนา" สิ่งที่ยังไม่เกิด ไม่มี ก็ "อบรม" ให้เกิด มีขึ้น สิ่งที่เกิด มีแล้ว ก็ "อบรม" ให้เจริญมากขึ้น...

พระผู้มีพระภาคทรงแสดงความต่างของ "ภาวนา" คือ สมถภาวนา กับ วิปัสสนาภาวนา "สมถะ" คือ ความสงบจากอกุศล เพราะฉะนั้น ต้องเป็น "ปัญญา" ที่สามารถ สงบขึ้นๆ เพราะว่า ธรรมดา กุศลทุกประเภท ก็ สงบจากอกุศล แต่ว่า สั่นมาก น้อยมาก แค่ ๗ ขณะจิต คิดดู หนึ่งขณะ...นี่...ไม่ต้องพูดถึงเลย ขณะนี้ นับไม่ถ้วน ว่า "ก็ขณะ"...ที่กำลัง "เห็น" แล้ว "รู้" ว่า สิ่ง

ที่เห็นเนี่ย เป็นอะไร เพราะฉะนั้น ยังไม่ทันจะรู้ว่า สิ่งที่เราเห็น เป็น
อะไร? ก็มากมาย...หลายขณะ...แต่ถ้าเพียง หนึ่งขณะนี้ จะสัก
แค่ไหน? เพราะฉะนั้น ๗ ขณะ ของกุศลจิตนี้ น้อยมาก...แต่ก็มี
ปัจจัย ที่จะเกิดขึ้น เป็นไป...

...ผู้ที่มีปัญญา เท่านั้น ที่เห็นโทษของอกุศล จึงจะอบรมเจริญ
สมถภาวนาได้ แต่ถ้าไม่เห็นโทษของอกุศลนั้นละคะ ไม่รู้เลยคะ บาง
คนบอกว่า เค้าไม่มีอกุศล ไม่โลภ คิดดูสิคะ ความไม่รู้ ทำให้ไม่รู้
ว่า แม้ขณะนี้...ก็มีอกุศล แล้วส่วนใหญ่ ก็เป็นโลภะ และ
อวิชชา ก็ไม่รู้...

...เพราะฉะนั้น พระธรรมที่ทรง
แสดง จากการที่ทรงตรัสรู้ ทำให้
สามารถ "เข้าใจความจริง" ซึ่งไม่มี
ใครสามารถที่จะรู้ได้ ด้วยตัวเอง
เลย ว่าจริงๆ แล้ว อกุศลเกิด เมื่อมี
ปัจจัย ตลอดเวลาที่ได้ ถ้าไม่
กล่าวถึงวิบาก คือ ผลของอกุศล
และ กุศล ที่เห็นบ้าง ได้ยินบ้าง
พวกนี้ เพราะว่า เห็นแล้ว ได้ยิน
แล้ว ก็จะเป็นอกุศลส่วนใหญ่ ซึ่งไม่
มีใครปฏิเสธได้ แต่กล่าวว่า ไม่มี
เพราะ "ไม่รู้"...

...ด้วยเหตุนี้ พระธรรมที่ทรงแสดง เพื่อให้รู้ตามความเป็นจริงว่า แม้ สมถ ภาวนา ก็ต้องเป็นผู้ที่เห็นโทษ ของ ความติดข้อง ทนที่ที่มีการเห็น การได้ ยิน การได้กลิ่น การลิ้มรส การรู้สิ่งที่ กระทบสัมผัส และ การคิดนึก เรื่องราว ของสิ่งที่ปรากฏ ทั้ง ๕ ทาง ถ้าไม่มี "ปัญญา" สามารถที่จะ "รู้" ความต่าง ของขณะจิต ว่า ขณะนี้...เดี๋ยวนี้...เป็น กุศล หรือ เป็นอกุศล

เราพูด "ซื่อ" ตลอดเวลา กุศลจิต ใน "ขณะ" ที่ให้ทาน แต่ขณะที่ให้ทาน ก็มี "เห็น" เห็นแล้วก็ไม่รู้ว่า เป็นอกุศล เพราะฉะนั้น "ทาน" คือ การให้ ก็คือ ช่วงขณะที่ไม่มีความติดข้อง สามารถที่ จะสละให้ สิ่งที่เป็นประโยชน์แก่คน อื่น ขณะนั้นไม่ได้กล่าว ถึง จิตเห็น จิต ได้ยิน แต่หมายความว่าถึง "ขณะ" ที่ "ขณะนั้น" ไม่มีโลภะ โทสะ โมหะ ไม่มี อกุศลใดๆ เลย...

...แล้ววันนี้ มีอกุศล มาก หรือ น้อย ค่ะ? ถ้าเห็นโทษ และ มีปัญญา เพียงรู้ว่า ขณะ ไหนเป็นอกุศล จึงสามารถที่จะรู้ว่า กุศล ไม่ใช่ อกุศล และ กุศล จะเกิดบ่อยๆ ได้ อย่างไร? แล้วก็จะ "มั่นคง" ได้อย่างไร? นั่นคือ ต้องอาศัย "ปัญญา" ถ้าขณะที่ กำลังเป็น อกุศล จะมีผัสสะ จะไม่รู้ว่า "กุศล" เป็นอย่างไร? แล้วก็จะไม่รู้หนทาง ที่จะทำให้ "กุศล" เกิดขึ้นด้วย...

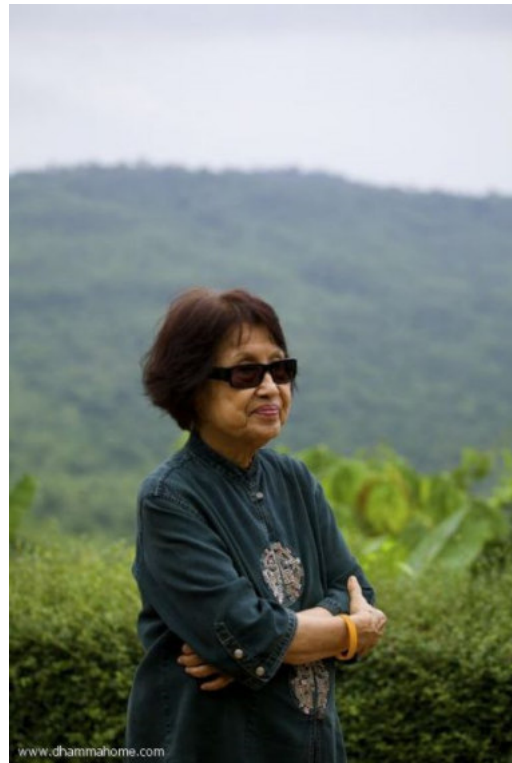

...แต่ เมื่อมีการตรัสรู้ ของพระ
อรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้ว ก็มี
การอบรมเจริญปัญญา ที่ใช้คำว่า
"วิปัสสนาภาวนา" เพราะว่า ก่อน
หน้านั้น จะมีเพียงขั้น สมถภาวนา
เท่านั้น ไม่มีใครสามารถที่จะมี
ความเข้าใจ สภาพธรรมะที่กำลัง
ปรากฏว่า เป็นธรรมะ ไม่ใช่ตัวตน
มีความเห็นที่ถูกต้อง จนสามารถรู้
ความจริง ของสิ่งที่กำลังปรากฏ
ไม่ว่า ขณะนั้นจะเป็น โลภะ เป็น
โทสะ เป็นเห็น เป็นได้ยิน เป็น
ธรรมะทั้งหมด ซึ่งเกิดขึ้น แล้ว ดับ
ไป...

...เพราะฉะนั้น การอบรมเจริญปัญญา
จากการที่ได้ฟังพระธรรม และมีความ
เข้าใจขึ้น ก็จะทำให้ มีการอบรมความเห็น
ถูก ในสิ่งที่กำลังปรากฏ ซึ่ง "ขณะนั้น" "คิด"
และ "ฟังเข้าใจ" แต่ "กำลังรู้" ลักษณะ ที่
เป็นธรรมะจริงๆ เมื่อมีความรู้เพิ่มขึ้น การ
ละคลาย การยึดถือ สภาพธรรมะ ว่าเป็น
ตัวตน ค่อยๆ น้อยลง สภาพธรรมะ จึง
สามารถ "ปรากฏ" ตามความเป็นจริง...

...เพราะฉะนั้น "วิปัสสนา" คือ "ปัญญา" ที่เห็นแจ้งความจริง ของ
 สิ่งที่กำลังปรากฏ ไม่ใช่ ฟังเพียงเข้าใจ ด้วยเหตุนี้ การที่จะให้
 ปัญญาเจริญขึ้น จนกระทั่งสามารถรู้ ว่า ขณะนี้เป็นธรรมะ ซึ่งมี
 จริงๆ กำลังเกิด-ดับ ก็เป็นไปไม่ได้ เป็นเรื่องของ "ปัญญา"
 ทั้งหมด ไม่ว่า จะเป็นการอบรมเจริญ สมถภาวนา หรือว่า
 วิปัสสนาภาวนา...

www.dhammadhome.com

...เพราะฉะนั้น คำว่า "กรรมฐาน" ต้องหมายถึง การอบรม เจริญ
 ความสงบของจิต โดย "มีความเข้าใจ ถูกต้อง" ว่า อารมณ์ใด
 เมื่อจิตระลึกรู้ถึงบ่อยๆ แล้วจะสงบ นั่นคือ สมถกรรมฐาน หรือ
 สมถภาวนา แต่ถ้าเป็น วิปัสสนาภาวนา ก็ต้องมี "ที่ตั้งของจิต" ที่
 จะทำให้ "ปัญญา" เกิดขึ้น รู้สิ่งนั้น ตามความเป็นจริง ซึ่งแม้
 อกุศล เกิดขึ้น ขณะนั้น ก็เป็นธรรมดา ซึ่งไม่ใช่เรา เกิดแล้ว ดับ
 ด้วย...

www.dhammadhome.com

www.dhammadhome.com

...วิปัสสนาภาวนา ไม่ได้มุ่งไปที่จิตสงบ โดยไม่รู้ความจริง ของ
สภาพธรรมะ "ต้องมีปัญญา" ด้วย แล้วก็เป็น "ปัญญา" ที่
สามารถที่จะเข้าใจถูกว่า "ขณะนี้ป็นธรรมะ" แล้วก็อบรมความ
เข้าใจเพิ่มขึ้น เมื่อไหร่ที่...เริ่มรู้...ลักษณะ...เมื่อนั้น...ลักษณะนั้น
...เป็น "ที่ตั้ง" ให้เกิด "ความเข้าใจ" ในลักษณะนั้น ว่า เป็น
ธรรมะ จึงเป็น วิปัสสนากรรมฐาน...

๑๐. สติปัฏฐานสูตร

[๑๓๑] ข้าพเจ้าได้สดับมาอย่างนี้ :- สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคเจ้า ประทับอยู่ในแคว้นกुरुทั้งหลาย (ทรงอาศัย) นิคมหนึ่งของชาวกुरु ชื่อว่า กัมมาสถัมมะ. ณ ที่นั้นพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสเรียกภิกษุทั้งหลายว่า ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุเหล่านั้นทูลรับพระผู้มีพระภาคเจ้าแล้ว.

[๑๓๒] พระผู้มีพระภาคเจ้า ได้ตรัสพระพุทธานุญาตนี้ว่า ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ทางนี้เป็นทางเอก เพื่อความบริสุทธิ์ของเหล่าสัตว์ เพื่อก้าวล่วงความโศกและปริเทวะ เพื่อความดับสูญแห่งทุกข์และโศมนัสเพื่อบรรลุธรรมที่ถูกต้อง เพื่อทำพระนิพพานให้แจ้ง. ทางนี้คือสติปัฏฐาน ๔ ประการ. ๔ ประการเป็นไฉน ?

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ภิกษุในพระธรรมวินัยนี้ พิจารณาเห็นกายในกายอยู่ มีความเพียร มีสัมปชัญญะ มีสติกำจัดอภิชฌาและโทมนัสในโลกเสียได้ ๑. พิจารณาเห็นเวทนาในเวทนา มีความเพียร มีสัมปชัญญะ มีสติกำจัดอภิชฌาและโทมนัสในโลกเสียได้ ๑. พิจารณาเห็นจิตในจิตอยู่ มีความเพียร มีสัมปชัญญะ มีสติกำจัดอภิชฌาและโทมนัสในโลกเสียได้ ๑. พิจารณาเห็นธรรมในธรรมอยู่ มีความเพียร มีสัมปชัญญะ มีสติกำจัดอภิชฌาและโทมนัสในโลกเสียได้ ๑. ฯลฯ

พระสูตรต้นปิฎก มัชฌิมนิกาย มูลปัณณาสก์ เล่ม ๑ ภาค ๑ หน้า ๖๐๖

กราบเท้าบูชาคุณท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์
ขออนุโมทนาท่านวิทยากรทุกท่าน
และขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุกๆ ท่านด้วยครับ

